



**Як діяти у разі
радіаційної
небезпеки**



ДІЇ НАСЕЛЕННЯ НА ВИПАДОК РАДІАЦІЙНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

- В умовах війни важливо розуміти алгоритм дій у разі різних надзвичайних ситуацій. Одна з таких — радіаційна аварія.
- Радіаційна аварія — це порушення правил безпечної експлуатації ядерно-енергетичної установки, обладнання або пристрою, при якому відбувся вихід радіоактивних продуктів або іонізуючого випромінювання за межі їх безпечної експлуатації, що призводить до опромінення населення та забруднення навколишнього середовища.
- Радіаційний захист — сукупність радіаційно-гігієнічних, проектно-конструкторських, технічних та організаційних заходів, спрямованих на забезпечення радіаційної безпеки.
- Основними вражаючими факторами таких аварій є радіаційний вплив та радіоактивне забруднення. Аварії можуть супроводжуватися вибухами та пожежами.
- Через радіаційний вплив у людини можуть бути порушені життєві функції різних органів (органи кровотворення, нервової системи, шлунково-кишкового тракту тощо) та може розвиватися променева хвороба під впливом іонізуючого випромінювання.





ДІЇ НАСЕЛЕННЯ НА ВИПАДОК РАДІАЦІЙНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

ОСНОВНІ ЗАХОДИ

- У разі виникнення аварії на Атомній електростанції, вам необхідно залишатися в приміщенні або негайно зйти до нього, якщо ви перебуваєте на вулиці. Це найбезпечніша дія, яку ви можете зробити.
- Властивості будівель послаблюють іонізуюче випромінювання в 2 рази, цегляного – у 10 разів; загиблені укриття (підвали): з покриттям із дерева у 7 разів, з покриттям із цегли або бетону – у 40-100 разів.
- Радіоактивний матеріал осідає на зовнішній стороні будівель, тому найкраще триматися якомога далі від стін і даху будівлі.
- Забезпечте себе кількаденним запасом води у герметичних ємностях. Продукти загорніть у півки і покладіть у холодильник або шафу.
- Зaberіть всередину домашніх тварин.
- Щільно закрите та заблокуйте всі вікна та двері в приміщенні, не підходьте до них без нагальної потреби.
- Підготуйте протигаз, маску, респіратор або ватно-марлеву пов'язку для захисту органів дихання.
- Чекайте повідомлення від органів влади через засоби зв'язку (телевізор, радіо, телефон тощо) для отримання вказівок щодо подальших дій.



ДІЇ НАСЕЛЕННЯ НА ВИПАДОК РАДІАЦІЙНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

ЯК БЕЗПЕЧНО ХАРЧУВАТИСЯ ТА ПИТИ ВОДУ

- Вживайте воду лише з герметичної тари або з перевірених джерел. Допоки влада не повідомить про безпеку водопровідної води. Упаковка захищає рідину всередині від радіоактивних речовин.
- Кип'ятіння водопровідної води не позбавляє від радіоактивних речовин. Тож майте запас води у пляшках чи інших герметичних контейнерах. Напої у холодильнику теж безпечні для вживання.
- Навіть якщо водопровідна вода забруднена, ви все одно можете використовувати її для знезараження. Будь-який радіоактивний матеріал, який потрапляє в поверхневі або підземні води, буде розбавлятися водою до дуже низького рівня і буде безпечним для миття шкіри, волосся та одягу.
- Безпечною є їжа з герметичних контейнерів (консерви, банки, пляшки, коробки тощо). Також безпечною є їжа, яка зберігалася у холодильнику або морозильній камері.
- Перед відкриттям протріть харчові контейнери вологою тканиною або чистим рушником.
- Перед використанням протріть кухонне приладдя вологою тканиною або чистим рушником.
- Використану тканину чи рушник покладіть у поліетиленовий пакет або герметичний контейнер і залиште у недоступному місці, подалі від людей і тварин.



ДІЇ НАСЕЛЕННЯ НА ВИПАДОК РАДІАЦІЙНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

ЯКЩО ВАМ НЕОБХІДНО ВИЙТИ З УКРИТТЯ

- Виходьте лише у разі нагальної потреби. Перед виходом одягніть протигаз або респіратор, плащ та гумові чоботи й рукавички.
- В будь-якому разі не роздягайтесь на вулиці, не сідайте на землю, не пийте, не їжте, намагайтесь не торкайтесь будь яких предметів.
- Після повернення додому зніміть верхній шар одягу. Так ви позбуетесь до 90% радіоактивного матеріалу. Робіть це обережно, аби не розтрусили радіоактивний пил. Помістіть одяг у пластиковий пакет або герметичний контейнер і тримайте його подалі від людей і домашніх тварин.
- Помийтесь. Якщо така можливість є, прийміть душ з мілом, голову помийте шампунем. Не використовуйте кондиціонери для волосся, оскільки вони можуть закріпити радіоактивний матеріал на вашому волоссі. Не тріть і не подряпайте шкіру, аби радіоактивний матеріал не потрапив у відкриті рани.
- Якщо можливості прийняти душ немає, вимиште з мілом під проточною водою руки, обличчя та відкриті частини вашого тіла.
- Якщо доступу до води немає, скористайтесь вологими серветками, воловою тканиною. Зверніть особливу увагу на ваші руки й обличчя протріть повіки, вій, вуха.
- Одягніть чистий одяг.



ДІЇ НАСЕЛЕННЯ НА ВИПАДОК РАДІАЦІЙНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

ЙОДОПРОФІЛАКТИКА

- Населення, яке проживає на території де є загроза забруднення радіоактивним ізотопом йоду, приймає профілактичну дозу препарату КАЛІЙ ЙОДИДУ тільки після офіційного оповіщення про загрозу викиду та необхідність проведення йодної профілактики.
- Регламентом встановлено наступні вікові групи та дозування препарату стабільного йоду (калій йодид):
 - діти до 1 місяця (немовлята й діти, які перебувають на грудному вигодовуванні) - 16 мг;
 - діти від 1 місяця до 3 років - 32 мг;
 - діти від 3 до 12 років - 62,5 мг;
 - підлітки від 13 до 18 років, дорослі до 40 років, вагітні, матері, які годують груддю - 125 мг.
- Одноразове застосування КАЛІЙ ЙОДИДУ забезпечує захист щитоподібній залози приблизно на 24 години. Як правило, евакуація населення (при наявності показань) є більш ефективним заходом щодо радіаційного захисту, ніж повторний прийом препарату КАЛІЙ ЙОДИДУ.
- Якщо евакуація, з якихось причин, затримується або неможлива, то багаторазове (повторне) застосування КАЛІЙ ЙОДИДУ слід проводити не раніше 24 годин після первого прийому препарату.